

σύμφωνα με τον Φώτη Κόντογλου ανάγονται στον 16ο αιώνα και ανήκουν στην κρητική σχολή. Μάλιστα θεωρούνται ότι ανήκουν στο Θεοφάνη τον Κρητικό και το Μόσχο. Η Μονή διαθέτει αξιόλογη βιβλιοθήκη με σημαντικά θεολογικά και φιλοσοφικά βιβλία. Στο Ηγουμενείο και στο Αρχονταρίκι υπάρχουν παλιές φωτογραφίες, εκκλησιαστικά πρόσωπα και γράμματα του Κολοκοτρώνη.

νουνο3

Image not found or type unknown

Λίγο πιο έξω από την Μονή σε ένα μικρό ύψωμα είναι κτισμένος το εκκλησάκι του θαυματουργού Αγίου Αθανασίου του νέου, Επισκόπου Χριστιανουπόλεως, προστάτη της μονής, με μέρος των λειψάνων του. Πρόκειται για το πνευματικό καύχημα της Γορτυνίας. Η θέση του προσφέρει πανοραμική θέα στο φαράγγι και την Αρχαία Γόρτυνα. Επίσης στην περιοχή του μοναστηριού υπάρχει η μονόκλιτη βασιλική του Αγίου Ανδρέου και τα ασκηταριά του Ταξίαρχου Μιχαήλ, του Αγίου Γεωργίου, της Μεταμορφώσεως και του Αγίου Ελευθερίου.

Από την ίδρυσή της σχεδόν η Μονή υπαγόταν στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Στην περίοδο της τουρκοκρατίας γνώρισε μεγάλη ακμή και συνέβαλε σημαντικά στον αγώνα του 1821. Με βάση την οικονομική ευρωστία που απέκτησε λόγω των πολλών αφιερώσεων και δωρεών που δέχθηκε κατά τον 17^ο και 18^ο αιώνα, κατόρθωσε να επιτελέσει αξιόλογο φιλανθρωπικό έργο. Συγχρόνως ήταν ασφαλές καταφύγιο για τους κυνηγημένους Έλληνες μετά τις επιδρομές των Τούρκων. Σε αυτό μάλιστα κατέφυγαν το 1779 οι Στεμνιτσιώτες για να σωθούν έπειτα από επιδρομή των Τούρκων. Η διάτρητη από τα βόλια πόρτα στην πύλη της μονής αποτελεί μαρτυρία από την πολιορκία της κατά το επεισόδιο αυτό. Τελικά οι πολιορκημένοι διασώθηκαν και οι Τούρκοι αποχώρησαν.

Η συμμετοχή του μοναστηριού στην επανάσταση του 1821 ήταν πολυδιάστατη. Χρησίμευσε σαν καταφύγιο και ορμητήριο του Θ. Κολοκοτρώνη, του Πλαπούτα και άλλων οπλαρχηγών και σαν νοσοκομείο για τους τραυματίες. Για τις ανάγκες του Αγώνα επίσης προσέφερε πολύτιμα ιερά σκεύη. Συγχρόνως ήταν κέντρο ανεφοδιασμού των πολιορκητών της Τριπολιτσάς. Τέλος πολλοί μοναχοί της συμμετείχαν ενεργά στις μάχες. Παρ' όλη την μεγάλη του προσφορά, το μοναστήρι διαλύθηκε το 1834, με διάταγμα του Όθωνα. Τέσσερα χρόνια όμως αργότερα και μετά από ενέργειες των μοναχών και των κατοίκων της περιοχής τέθηκε πάλι σε λειτουργία (7.12.1838) με διάταγμα πάλι του Όθωνα.

vouno4

Image not found or type unknown

Σήμερα το μοναστήρι ακμάζει και έλκει πολλούς προσκυνητές. Η πρόσβαση σε αυτό μπορεί να γίνει από τη Στεμνίτσα, από τη Δημητσάνα μέσω Παλαιοχωρίου, από το Ελληνικό και από οδοιπορικές διαδρομές μέσα από το φαράγγι. Η μονή διαθέτει ξενώνες στους οποίους ο επισκέπτης μπορεί να διανυκτερεύσει. Απέχει 39 χλμ. από την Τρίπολη.

Από τη μονή κατεβαίνει στο Λούσιο μονοπάτι που διασχίζουν το φαράγγι. Η πιο κοντινή διαδρομή φτάνει στη Μονή Φιλοσόφου ανάμεσα από πλούσια βλάστηση. Κατεβαίνοντας στον ποταμό και σε ειδυλλιακή τοποθεσία, μικρό γεφύρι περνά στην απέναντι όχθη σε σημείο όπου η κοίτη στενεύει και τα νερά κυλούν ορμητικά σχηματίζοντας χοάνες. Μια άλλη μεγαλύτερη διαδρομή οδηγεί μέσα από συντηρημένα μονοπάτια στην Αρχαία Γόρτυνα. Η διαδρομή αυτή διαρκεί περίπου 3 ώρες.